

België - Belgique
P 912329
9690 KLUISBERGEN
PB- BC11252

Tijdschrift: Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen.

Erkenningsnummer: P912329

Afzendadres: Marciane

Vanhoecke, Sluipestraat 3, 9690

Kluisbergen

Afgiftekantoor: 9690

Kluisbergen PB nr. BC11252

"DE TUIN 1_2019"

Afzendadres: Marciane Vanhoecke, Sluipestraat3 969 Kluisbergen

Verantwoordelijke uitgever: Willy Verplancken, Rijerstraat 57 9690 Kluisbergen

Voorzitter: Pascal Hubau, Kapoenstraat 4, 9690 Kluisbergen pascal.hubau@skynet.be

Ondervoorzitter: Lucien Delmulle, Bruggestraat 14, 9690 Kluisbergen

Penningmeester: Pascal Eykerman, Sluipestraat. 3, 9690 Kl. -

pascal.eykerman@telenet.be

Secretaris: Willy Verplancken, Rijerstraat 57 9690 Kluisbergen

willy.verplancken1@telenet.be - 055/389258

BD Kalenders: Katrien Martens Molenstraat 105a 9690 Kluisbergen.

Bestuursleden: Annie Vermeulen, Rita Cambron, Daniël Decraemer, Frans Van Welden, Christiaan Houttekens, Marc Desmet.

Website : www.tuinhier-kluisbergen.be

Bankrekening Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen: IBAN: BE23 4447 5897 7191 KREDBEBB

tuin Kluisbergen
wat je
zelf tuint
is top
hier
Koninklijke afdeling

Een woordje vooraf:

Happy 2019

In onze eerste uitgave van de 'tuin 2019' willen we iedereen een gezond 2019 toewensen. Moge al je dromen uitkomen.

Natuurlijk is het ook onze uitdrukkelijke wens dat je veel plezier beleeft aan je tuin.

De dagen beginnen weer te lengen en de eerste kriebels om in de tuin te werken beginnen op te borrelen.

We kunnen reeds beginnen met als ons tuingerei eens na te kijken.

De plannen kunnen gemaakt worden wat waar dit jaar moet gezaaid of geplant worden.

We kunnen nakijken welk en hoeveel zaai- of plantgerief we moeten aanschaffen.

Verenigingsnieuws "Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen" en mededelingen Lidgeld "Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen 2019"

Contributies - Lidgeld 2019!

Het lidgeld is €16 per jaar/per gezin.

U blijft lid of wordt nieuw lid door

- het storten van €16 of €22 voor leden uit het buitenland en zonder mail, met internationale overschrijving, op IBAN: BE23 4447 5897 7191 (BIC: KREDBEBB) van de Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen, met vermelding: lidgeld 2019.
- contant betaald worden bij bestuursleden.

Wie het lidgeld nog niet geregeld heeft kan nog altijd storten. Wanneer u geen lid meer wil zijn, laat het ons weten a.u.b.! Alvast bedankt.

Financieel steunende leden: elk jaar zijn er heel wat leden die onze vereniging ook financieel steunen. Het bestuur wenst zijn bijzondere waardering hiervoor uit te drukken.

Wanneer u als lid van de volkstuinen het magazine "tuin hier" niet zou ontvangen hebben, gelieve het ons dan te laten weten, zodat we het nodige kunnen doen. Het maandmagazine "tuin hier" verschijnt vanaf februari, 11 maal per jaar.

Het tijdschrift "de tuin" van de Koninklijke volkstuinen Kluisbergen kunt u per mail ontvangen, op eenvoudig verzoek met mededeling van uw mailadres en zal ook op onze nieuwe website verschijnen.

Als u een tof artikel hebt geschreven of een mooie tekening hebt gemaakt, dan mogen jullie deze altijd doormailen, om in "de tuin" te plaatsen. Sturen naar willy.verplancken1@telenet.be

Wie weet komt je bijdrage dan wel in de volgende "de tuin" terecht.

De beste promotie voor onze vereniging, is de promotie die onze leden persoonlijk voor haar maken. Regelmatig brengen onze leden nieuwe leden bij. Een goed woord, een getuigenis van u, is het belangrijkste. Het bewijs van een goede werking. Vraag het aan uw vrienden om lid te worden. Alvast bedankt.

INFOMOMENT KNOTBOMEN op woensdag 13 februari 2019

Knotbomen zijn typische kleine landschapselementen die mee vorm geven aan het landelijke karakter van de Vlaamse Ardennen. Ze getuigen van een eeuwenoude wisselwerking tussen mens en natuur. Door een boom periodiek en op een specifieke wijze te snoeien creëerde men een hernieuwbare houtleverancier.

Ook in onze landelijke gemeente Kluisbergen merken we hier en daar knotbomen met een achterstallig onderhoud die dreigen te verdwijnen. De **gemeente Kluisbergen**, in samenwerking met **het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen**, organiseert dan ook op een infomoment specifiek gericht aan deze knotbomen.

WAT?

INFOMOMENT KNOTBOMEN

WANNEER?

woensdag 13 februari 2019 om 19u30

WAAR?

zaal De Brug, Brugzavel 25C, Kluisbergen

Heb jij zelf knotbomen, een houtkant of hakhoutbosje dat dringend een onderhoudsbeurt kan gebruiken? Wil je jouw knotbomen laten knotten door ons knotteam? De gemeente wenst op deze avond knotters en houtaanbieders met elkaar in contact te brengen.

De mensen van Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen geven een deskundige toelichting omtrent de waarde van knotbomen en het onderhoud ervan en stellen jullie ook de mogelijkheden voor om samen te werken met het knotteam of lid te worden van een knotteam.

Activiteitenkalender 2019

Vrijdag 25 januari 2019

Bestuursvergadering om 19u in Camping Panorama:
Voorstel Programma 2019

Woensdag 13 februari 2019

Info knotbomen gemeente Kluisbergen i.s.m. RLVA
19.30u zaal "De Brug", Brugzavel, Kluisbergen

Dinsdag 12 maart 2019

Bestuursvergadering om 19u in Camping Panorama
Hoe kunnen we de interesse voor het tuinieren in onze gemeente opwaarderen

Vrijdag 12 April 2019

Bezoek orchideeënkwekerij in St Denijs Westrem

Dinsdag 23 april 2019

Bestellingen jaarlijkse aankoop **bloemen**.

Zaterdag 4 mei & zondag 5 mei 2019

Afhalen jaarlijkse aankoop **bloemen**.

Zaterdag 1 juni 2019

48ste **Omloop Kluisbergen** - medewerking

Zaterdag 15 juni 2019

Kluisbos jogging: organisatie i.s.m. Jogging Kluisbergen. Afstand 10 km, groepsstart 14u
Barbecue van De Koninklijke volkstuinten Kluisbergen.
Om 18.30u in Café Camping Panorama, Bergstraat 24 Kluisbergen.
Vooraf inschrijven a.u.b.

Woensdag 21 augustus 2019

Bestuursvergadering om 19u in "Oud Gemeentehuis" Zulzeke.
Organisatie tentoonstelling 110ste Geitenkeuring,
voorbereidingen "B-D. kalender 2020."

Zaterdag 14 september 2019

Prijzuitreiking siertuinen Kluisbergen te Ruien.
Organisatie dienst van toerisme Kluisbergen en Koninklijke Volkstuinen Kluisbergen.

Zondag 29 september 2019

110ste "**Geitenkeuring**" in Zulzeke: vanaf 14u: tentoonstelling
Jogging Kluisbergen – Zulzeke 8-12km. Groepsstart om 10:00 uur

Zaterdag 19 oktober 2019

6de **Eetfestijn Robin Orins** - medewerking.

Dinsdag 1 oktober 2019

Bestuursvergadering om 19u in Camping Panorama te Ruien.
Voorbereidingen voor 22ste Kaarting op 8 november 2019.

Vrijdag 8 november 2019

22ste **Kaarting**, vanaf 15.30u in Oud Gemeentehuis Ruien.

Woensdag 20 november 2019

Voordracht : thema nog te bepalen.

Een moestuin zonder pesticiden

LIGGING VAN DE MOESTUIN

De allereerste stap om je moestuin zonder pesticiden te kunnen beheren is ervoor zorgen dat je planten het er helemaal naar hun zin hebben. Een forse plant met veel groeikracht zal minder snel ten prooi vallen aan ziekten en plagen.

Leg je moestuin voldoende ver van eventuele bomen in de tuin. Voldoende ver, dat betekent net zo ver als de kruin breed is. Dus 20 m voor een grote boom (volgroeide eik, notelaar of linde). Bomen verbruiken namelijk heel wat water. Dichtbij een boom is de bodem te droog voor een gezonde moestuin, zeker op zandgrond die sowieso al snel verdroogt.

Kies zo mogelijk voor een noord-zuid oriëntatie van je teeltrijen, zo krijg je de zon de hele dag overal in de moestuin. De meeste groenten hebben heel wat zon nodig. Tuinen met veel schaduw (van muren of van bomen) zijn niet geschikt voor een moestuin.

Zorg voor een hoog windscherm langs het noorden om de koude noorderwind te breken. De zon staat nooit in het noorden, dus schaduw zal dit windscherm niet werpen. Het mag zo'n 2 meter hoog zijn.

We willen wel de ochtendzon op de groenten maar niet de koude, droge oostenwind. Aan de oostkant zetten we dus ook een windscherm, maar dan wat lager, bv. een scherm van klein fruitstruiken.

Het zuiden laten we open om zoveel mogelijk zon te krijgen. De westkant laten we meestal ook open, westenwind kan weliswaar stevig zijn maar is gelukkig zelden koud. Alleen in een heel open landschap zet je langs de westkant ook best een wat lager windscherm.

Het pad langs de moestuin moet voldoende breed zijn om met je kruiwagen vol compost langs te kunnen. Zorg voor minimum 80 cm. Op zandgrond volstaat een strook zand als pad. Door er vaak langs te wandelen en te schoffelen houd je het kruidvrij. Op zandleem, leem of kleigrond moet je een pad voorzien omdat die bodems nogal goed vocht vasthouden waardoor je anders een modderig pad krijgt. Gebruik stoeptegels. Houtsnippers of boomschors kunnen ook, maar die moet je regelmatig aanvullen.

Je loopt beter niet op de groentebedden zelf. Als je dat doet, verdicht je de bodem waarin je gaat planten. Niet verdichte bodem is als een spons, de bodem kan veel water opnemen en dat verkleint de kans op een tekort of een teveel aan water. De plantengroei is beter en de kans op aantastingen is klein. Verdichte grond verliest die goede waterhuishouding. Water dringt dan niet goed door en kan de wortels niet bereiken terwijl de stengel van je plant wel af en toe onder water staat doordat er water blijft staan. Laat daarom een pad van 30 cm tussen de percelen.

Percelen zijn meestal tussen de 100 en de 120 cm breed, afhankelijk van de lengte van je arm. Je moet tot in het midden kunnen wieden zonder op de percelen te staan.

NATUURLIJKE VIJANDEN AANTREKKEN

Natuurlijke vijanden zijn jouw bondgenoten bij het moestuinieren. Het zijn die dieren in de tuin die de belagers van de moestuin opeten. Zorg dat de omgeving van de moestuin natuurlijke vijanden aantrekt. Dat doe je door voedsel en schuilplaatsen aan te bieden aan insecten, vogels, kleine zoogdieren, ... Een beetje biodiversiteit in de beplantingen rondom de moestuin helpt je al een heel eind op weg. Heel wat insecten maken gebruik van verschillende voedselbronnen. Zo eten volwassen snorzeefvliegen, nectar en stuifmeel. Zij hebben de juiste planten nodig. Hun larven leven van dierlijke eiwitten, bv. bladluizen. De wijfjes zetten hun eitjes af in de buurt van

bladluiskolonies. Zo hebben de larven voldoende voedsel zodra ze uit het ei komen. Ook lieveheersbeestjes doen dit.

Natuurlijke vijanden doen het werk voor jou.

Of het nu gaat om borderplanten, bomen of struiken, kies voor enkelvoudige, open bloemen met maar een rij kroonblaadjes. Gevulde bloemen (met verschillende rijen kroonblaadjes) belemmeren insecten de weg naar de nectar en zijn dus niet zo aantrekkelijk voor insecten als voor ons.

Als je plaats hebt voor houtachtigen, kies dan voor een heg in plaats van een haag. Een haag is geschoren en komt daardoor niet in bloei. Geen bloei betekent weinig insecten. Een heg mag uitgroeien en bloeien. Kies voor bessen dragende en gestekelde houtgewassen. De bessen leveren voedsel aan vogels, en de stekels vormen een goede schuilplaats om een nest te bouwen.

Geschikte planten voor een hoge heg zijn eenstijlige meidoorn, gewone vlier, gewone liguster, kweepeer, hondsroos, wegedoorn, ...

Kies voor variatie. Zo is de bloei, het voedsel en ook de aantrekkingskracht op verschillende insecten goed verdeeld. Daardoor heb je het jaar rond een legertje natuurlijke vijanden voor handen.

Als je niet de ruimte hebt voor houtachtigen, kan je toch heel wat insecten aantrekken met een bloemenborder. Sommige bloemenfamilies trekken meer insecten aan dan andere, bv. de schermbloemigen, de samengesteldbloemigen, de lipbloemigen maar ook vele anderen.

Geschikte planten voor een border die veel insecten aantrekt zijn onder andere de typische kruiden die we in de keuken gebruiken.

Laat uitgebloeide stengels in de bloemenborder de hele winter staan. De holle stengels en verdroogde bladeren bieden overwinteringsplaatsen aan insecten. Die overwinterende insecten zijn al vroeg in het voorjaar weer actief om de ongewenste gasten in de moestuin te bestrijden.

Zorg zelf voor huisvesting door nestkastjes voor mezen, insectenhotelletjes, oorwormbloempotten en nog veel meer te plaatsen.

VRUCHTWISSELING

Wat is vruchtwisseling?

Vruchtwisseling betekent dat je jaarlijks per perceel andere gewassen teelt zodat pas om de zoveel jaar een gewas op dezelfde plaats terugkomt. We groeperen de groenten volgens een aantal kenmerken, onder andere hun ziektegevoeligheid en hun voedingsbehoefte.

Wanneer mogen planten van dezelfde familie weer op het zelfde perceel terechtkomen? De periode moet langer zijn dan hun ziektekiemen overleven in de bodem. Zes jaar is het minimum. Kolen mogen pas na 6 jaar weer op hetzelfde perceel. Pas dan verkleint de kans dat bv. knolvoet overleeft in de bodem.

Hoe breng je vruchtwisseling in praktijk?

Op elk stuk zet je een bepaalde plantengroep (op perceel 1 bijvoorbeeld vruchtgewassen, op perceel 2 bladgewassen, op perceel 3 koolgewassen, enz.). Elk jaar laat je elke gewassengroep één plaatsje opschuiven naar het volgende perceel. Het tweede jaar geeft dat in ons voorbeeld op perceel 1 wortelgewassen, op perceel 2 vruchtgewassen,... en op perceel 6 aardappelen. In dit

voorbeeld hebben alle teelten dan na zes jaar, één keer op elk perceel gestaan. Het zevende jaar krijgen we dan weer onze uitgangspositie.

BEMESTING

Gebruik **compost** als meststof maar wees **zuinig** want ook te veel meststof is slecht voor de groei. Bemest in het voorjaar. Je moet compost niet onderspitten. Leg de compost op de bodem, eventueel kan je die inwerken in de bovenste 5 cm.

Compost

Compost is de beste meststof in de moestuin: je kan het zelf maken met oogstresten, andere tuinresten, keukenresten en kippenmest. Beetje bij beetje geeft het voedingsstoffen vrij en het zorgt voor een gezond bodemleven.

Wees zuinig met bemesting

Wees zuinig met bemesting. Te veel bemesting leidt tot slappe groenten in de moestuin. Slappe groenten zijn erg vatbaar voor aantastingen. Kies de juiste hoeveelheid bemesting voor elk gewas:

- Kolen, bladgewassen en vruchtgewassen zijn gulzig. Zij willen heel wat compost, zo'n 5 tot 6 kg per m².
- Wortelgewassen en peulen hoeven geen bemesting. Als je ze bemest, krijg je juist minder oogst.
- Aardappelen zijn half gulzig. Geef ze 2 tot 3 kg compost per m²

KRUIDBEHEER

Ongewenste kruidgroei van éénjarigen is onvermijdelijk in de moestuin (bijv. kleine veldkers en straatgras). Ze komen spontaan op in verstoorde grond, bijv. na spitten, harken, schoffelen. Je haalt hierdoor zaden naar de oppervlakte, in het licht, en dan kiemen de éénjarigen. Je kan op meerdere manieren omgaan met deze kruidgroei.

Preventie

Beperk de bodemverstoring. Niet spitten of ploegen, wel loswerken met een woelvork. Zo is de verstoring kleiner en de kans op kruidgroei ook.

Beperk de lichtinval op de bodem tijdens het groeiseizoen. Bedek je de bodem tussen je groenten met een mulchlaag bv. met een dun (0,5 cm) laagje maaisel. Als er geen licht op de bodem valt, vermindert de kans op kruidgroei.

Beperk de lichtinval op de bodem na de oogst. Zodra een perceel vrijkomt, zaai je een groenbemester in, bv. phacelia

Bestrijding

Hak en schoffel om kruidgroei te verwijderen. Doe dat regelmatig en alleen bij droog weer. Wortelonkruiden bv. paardenbloem, moet je uitsteken omdat met schoffelen de penwortel blijft steken en weer kan uitlopen.

Als je achterstand hebt met het kruidbeheer, dan is het allerbelangrijkste dat je de kruidgroei niet in zaad laat komen. In de winter kan je pluimvee inschakelen om de moestuin kruidvrij te krijgen.

Zij eten alle oogstresten en kruidgroei op.

MECHANISCHE BARRIÈRES

Insectengaas

Sommige gewassen zijn extra gevoelig voor bepaalde aantastingen. Hier is voorkomen de boodschap. Je kan insectengaas gebruiken tegen deze aantastingen:

- Kolen: tegen de koolvlieg en tegen koolwitjes en kooluil
- Wortel: tegen de wortelvlieg
- Ui en prei: tegen de uienvlieg (of preivlieg) en de mineervlieg

Insectengaas heeft ook nadelen, het zorgt voor minder licht op je groenten en dus minder groei.

Preventie tegen slakken

Slakken schrapen aan de bladeren van groenten, bij voorkeur van jonge kiemplantjes. In dat geval kan je voorzaaien in potten, op een slakkenvrije plaats. Uitplanten doe je als de plantjes al goed ontwikkeld zijn.

Maak een verticale hindernis waar de slakken maar moeilijk over kunnen. Dat kan met een strook dun plastic van 20 cm rond het perceel.

Slakkengevoelige planten kan je met een koperen barrière (bv koperstrip of koperdraad) tegen slakken beschermen.

Een mulchlaag met blad lokt slakken. Bij een dun laagje maaisel is dat veel minder het geval.

Stroken met scherp en droog materiaal vormen een barrière tegen slakken. Dat kan met sparrennaalden, gemalen schelp, scherp zand, basaltmeel of zaagsel. Let wel, deze maatregelen moet je herhalen want ze verdwijnen snel.

Varia :

- Aankoop van **appels en peren** bij Stef. Beck, Keuzelingstraat 26A Kluisbergen
 - Iedere Zaterdag om de 14 dagen vanaf 15 september 2018 tot 22 mei 2019
 - Openingsuren: 8:30-12 u. / 13:30 -16 u.
- Aankoop **witloof** vanaf oktober Iedere 2e zaterdag van de maand, aankoop witloofwortel in
 - zakken van 50 wortels, roodloof in zakken van 20 wortels.
 - Vooraf bestellen: 055/385132 Tine en Nick, of muylaert.nick@aveve.be.
 - "Tuincentrum AVEVE" Molenstraat 116, 9600 Kluisbergen